

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 135/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Lubomírom Kaščákom, Advokátska kancelária, Horná 35, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 58/12/6600 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 58/12/6600.

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že v konaní vedenom krajskou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Kn 58/12/6600 príslušný prokurátor krajskej prokuratúry na základe podnetu sťažovateľov zo 14. apríla 2014 postúpeného mu Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorej bol tento podnet pôvodne adresovaný, preskúmaval postup vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Banská Bystrica (ďalej len „vyšetrovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-324/OEK-BB-2013 o trestnom oznámení sťažovateľov z 11. apríla 2013, ktoré vyšetrovateľ uznesením zo 14. augusta 2013 odmietol, ako aj postup prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní sp. zn. 4 Pn 239/13 o sťažnosti sťažovateľov podanej proti uzneseniu vyšetrovateľa, ktorú sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry uznesením z 18. novembra 2013 ako nedôvodnú zamietol. Na základe preskúmania postupu a rozhodnutia vyšetrovateľa, ako aj postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry prokurátor krajskej prokuratúry nezistil v ich postupoch a rozhodnutiach žiadnu nezákonnosť, o čom navrhovateľov upovedomil listom z 20. júna 2014.

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovatelia vyjadrujú nespokojnosť so závermi vyšetrovateľa, okresnej prokuratúry a tiež krajskej prokuratúry, uvádzajú, že v nimi tvrdených skutočnostiach nevzhliadli žiadny skutok majúci znaky trestného činu podvodu, ktorý mal byť spáchaný na tom skutkovom základe, že v dodatku č. 1 k zmluve o úvere č. 28/98 z 10. augusta 1998 uzavretej medzi [REDAKOVANÉ], ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako dlžníkom mal neznámy páchatel' oproti

originálu tejto úverovej zmluvy pozmeniť údaj o dohodnutom príslušenstve predmetného úveru (dopísaním sankčného úroku vo výške 30 %, ktorý nemal byť v pôvodnej úverovej zmluve dohodnutý, pozn.), pričom pravosť takto sfaľšovaného dodatku mal dať notársky osvedčiť a následne na jeho základe mal od dlžníka a od sťažovateľov, ktorí ručiteľskými listinami prevzali osobné ručenie za záväzok dlžníka, v exekučnom konaní vymáhať predmetnú pohľadávku.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

„Súčasťou práva na inú právnu ochranu je nielen právo na formálne vybavenie podnetu, ale aj právo, aby sa príslušný orgán zaoberal všetkými relevantnými námietkami navrhovateľov, aby právne normy boli aplikované ústavne konformným spôsobom a aby v oznámení o vybavení podnetu jasne vysvetlil, na základe akých skutkových zistení a právnych úvah podnetu nevyhovet. V oznámení o vybavení podnetu nevysvetlil a nezodôvodnil, prečo podrobne popísané skutkové konanie nepovažuje za protiprávne, nenaplnujúce znaky trestného činu podvodu. Rovnako neuviedol, prečo neboli realizované návrhy oznamovateľov na zadováženie ďalších dôkazov potrebných na celkové posúdenie veci. Navrhovatelia si nenárokujú právo, aby bolo ich podnetu vyhovené, majú však právo, aby prokurátor nielen zákonne, objektívne a správne posúdil obsah podnetu ale, aby zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil ako skutkový stav vyhodnotil, prečo k zisteným skutočnostiam neprihliadol a akými právnymi úvahami sa pri posúdení obsahu podnetu riadil. Navrhovatelia považujú postup prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici za porušenie práva navrhovateľov na inú právnu ochranu, garantovanú čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Vzhľadom na uvedené sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici pri vybavovaní podnetu zo dňa 14.4.2014, sp. zn. 1 Kn 58/12/6600-9 porušené bolo.

2. *Krajskej prokuratúre v Banskej Bystrici sa prikazuje opätovne vybaviť podnet navrhovateľov zo dňa 14.4.2014.*

3. *Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici je povinná nahradiť navrhovateľom trovy právneho zastúpenia v sume 501,70 Eur na účet právneho zástupcu JUDr. Lubomíra Kaščáka, advokáta Horná č. 35, 974 01 Banská Bystrica, číslo účtu..., do pätnástich dní od právoplatnosti nálezu.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľmi namietané porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, k porušeniu ktorého malo

dôjsť v príčinnej súvislosti s postupom krajskej prokuratúry pri vybavovaní ich podnetu zo 14. apríla 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 58/12/6600, v ktorom konajúci prokurátor krajskej prokuratúry bez náležitého a pre sťažovateľov zrozumiteľného odôvodnenia verifikoval nezákonný postup vyšetrovateľa konajúceho o ich trestnom oznámení.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí..., prokurátorov, vyšetrovateľov... v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa prvej vety § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora alebo prokurátora krajskej prokuratúry.

Ústavný súd považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinné prostriedky nápravy, vyčerpaním ktorých pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, III. ÚS 24/2012).

Ústavný súd už aj v iných konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie týchto prostriedkov nápravy v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv (m. m. napr. I. ÚS 186/05), ku ktorému malo v danom prípade podľa tvrdenia sťažovateľov dôjsť v súvislosti s postupom a závermi krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 58/12/6600.

V okolnostiach prípadu možno podľa názoru ústavného súdu totiž nielen podnet, ale aj opakovaný podnet považovať za iný právny prostriedok ochrany podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý zákon o prokuratúre sťažovateľom na ochranu ich práv poskytuje a na ktorého použitie sú podľa uvedeného predpisu oprávnení. Preskúmaním podnetu, resp. aj opakovaného podnetu sa totiž príslušné orgány prokuratúry budú musieť vysporiadať s identickými námietkami, aké sťažovatelia uvádzajú aj v konaní pred ústavným súdom.

Keďže sťažovatelia nevyužili účinný prostriedky nápravy podľa zákona o prokuratúre, a to podnet a opakovaný podnet podaný generálnej prokuratúre na preskúmanie namietaného postupu krajskej prokuratúry, ústavný súd ich sťažnosť už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní krajskej prokuratúre opätovne konať o podnete sťažovateľov, ako aj rozhodnutie o priznaní im

úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto nárokoch už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015